

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae In quibus exhibentur quaedam
Observationes circa aliquot ex LXV. Articulis A
Sanctissimo Domino Nostro Innocentio XI. Condemnatis**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Septima. Ostenditur quod morali quodam modo loquendi
semper vivendum sit ex fide Christi ut salvantis per sua merita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40484

rum, qui existimant sufficere, si actus fidei exerceatur semel, quater, decies, aut vi-
gesies in anno. Nec subsistere doctrinam illius, qui in nuperis Thesibus anno 1683 de-
fensis, contentus fuit si actus fidei *sepius* in vita repetatur: prout non subsistit illa, se-
cundum quam eidem sufficit, si saepius in vita amor Dei prædominans iteretur: nam
si toto reliquo vitæ tempore liceat habere amorem creaturæ prædominantem, sive finem
ultimum constituere in creatura; cur non licet semper? Et similiter si liceat aliquando
vivere non ex fide, cur non semper? Præterea quomodo poterunt Christiani toties inter-
esse ut oportet incruento Altaris Sacrificio sine fide in Christum, cuius passionem, & po-
tissimum mortem hic commemorare & annuntiare iussum est? Quomodo, inquam, hoc
poterunt Christiani adeo frequenter, si actus fidei nonnisi semel in vita exerceatur;

C O N C L U S I O S E P T I M A.

*Ostenditur quod morali quodam modo loquendi semper vivendum sit ex fide
Christi ut salvantis per sua merita.*

Manifestum est imprimis ex multis Scripturæ locis quod Deus nos benedixerit omni
benedictione spirituali in Christo, ita ut sine Christo nihil, quod nimirum salutare
sit possumus facere; constat, inquam, non esse aliud sub caelo nomen datum hominibus
in quo oporteat nos salvos fieri. 2. Manifestum est, quod sicut iis qui in deserto mori-
erant à serpentibus ignitis non sufficiebat quod serpens æneus esset exaltatus, sed opor-
tebat in illum apicere; ita iis qui ab infernali Serpente lesi sunt non sufficit quod Christus
sit exaltatus in Cruce, sed necessarium est ut in Christum sic exaltatum suspiciant per
fidem: *Sicut Moyses exaltavit serpentinum in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis, ut
omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam eternam.* Joan. c. 3. Hinc S. Petrus
non solum dixit nos emptos esse pretiosi sanguine quasi Agni immaculati; 1. Petr. c. 1. sed
insuper dicit *omnia que ad vitam & pietatem, donata nobis esse PER COGNITIONEM ejus.*
2. Petr. c. 1. Conformia hæc sunt præcipuo argumento Epistolæ ad Romanos, quod est
docere gratiam & justitiam non haberí nisi ex Deo, & per fidem meritorum Christi. *Iustitia
Dei*, inquit Rom. 3. **P E R F I D E M Iesu Christi.** Et ibidem: *justificati gratis per gratiam ipsius,
per redemtionem que est in Christo Iesu, quem proposuit Deus propitiationem P E R F I D E M
in sanguine ipsius.* Supereft ut jam tertio loco ostendamus quod illa cognitio Christi, sive
fides in Christum debeat, morali quodam modo loquendi, semper haberi. Posset fortassis
hic servire, quod qui non vivunt ex fide Christi, ut patuit in Judæis, proni sint in Pelagianismum, ex quo (nimirum Pelagianismo) nascitur quod ignorantes Dei justitiam & suam
quarentes statuere, *justitia Dei non sint subjecti.* Hoc vero uti semper cavendum, ita Pelagianismus semper cayendus; ac proinde hoc titulo saltem periculosest non vivere
ex fide Christi, juxta moralē quendam loquendi modum. Si hæc ad probandum quod sic
semper vivendum sit ex fide Christi, non in omni rigore sufficere existimes, en aliud argu-
mentum: omnis gratia, & quidquid ad salutem spectat, ut patet ex antedictis, petendum est
in nomine Salvatoris, & prout habent Collectæ Ecclesiæ, petendum est *per Dominum no-
strum Iesum Christum*; ergo omnis gratia petenda & expectanda est per merita Christi: ergo
sicut semper orandum per merita Christi, ita morali quodam modo loquendi, semper cre-
dendum in Christum merentem; ut gratia Christi ex meritis Christi per fidem in Christum
impetretur. Quæ hæc conclusione dicta sunt probant quod oporteat moraliter loquendo,
semper credere in Christum ut salvantem per merita. Facile etiam est ex iis quæ anteriori
Conclusione dicta sunt colligere quod aliis insuper titulis fides in Christum sit semper mo-
rali quodam modō loquendi, exercenda: illic enim ostensum est, semper esse vivendum ex

Chri-

Christo, manendo in Christo sicut palmes in vite; deinde vivendum esse secundum Christum, intuendo illum tamquam vitæ nostræ idem; præterea vivendum esse Christo tamquam fini in quem nostra dirigamus. Porro visum est quæ obligationem exercendi actus Fidei, Spei & Charitatis concernunt fusiū hic tractare, quia agitur de illis penes quæ propriè loquendo vita Christiana discernitur à gentili: sublati namque exercitiis Fidei, Spei & Charitatis superfluit in reliquis virtutibus sola earum officia, ut vocant, ratione quorum non differt vita Christiana à gentili; cum etiam in hac virtutum officia passim reperiuntur, ut visum fuit in Romanis adhuc gentilibus. Vide Augustinum contra Julianum, potissimum l. 4. c. 3. ubi inter cætera extat famosum illud: *Noveris non officiis, sed finibus, à virtutis discernendas esse virtutes.* Hinc dicit Augustinus Enchrid. c. 3. Fide, Spe & Charitate contendunt Deum. Et c. 4. subjungit: *Hæc enim maxime, imò vero sola in religione sequenda sunt: secundum quem loquendi modum rectè dixeris, dum de obligatione exercendi Fidem, Spem & Charitatem agitur, agi de obligatione cultus divini; adeoque de re maximi momenti.* Hinc visum est Theologis Lovaniensibus nuper ad S. Sedem deputatis ibidem inter alia sua dogmata aperte edicere, quod per Fidem Spem, & Charitatem obligemur divinæ Majestati continuo, saltē virtualiter adhærere.

CONCLUSIO OCTAVA.

Ex iis quæ in famoso Specimine doctrinæ Theologicæ per Belgum manantis ex Academia Lovaniensi allegantur in defensionem Propositionis 18. consuetarum est quod vera germanaque ac practica probabilitas, quam quidam pro morum regula sufficere nuper afferuit, revera non sufficiat.

Propositio 18. Si à potestate publica quis interrogetur fidem ingenuæ confiteri, ut Deo & dei gloriosum, consulo; tacere ut peccaminosum per se non damno. Hæc Propositio, quemadmodum tot aliae inter 65. manifestè repugnat Scripturæ Sacrae, in qua Luc. 9. dicitur: *Qui me erubuerit & meos sermones, hunc Filius hominis erubescet cum venerit in Majestate sua.* Nihilominus ut reliquias 65. Propositionum, ita etiam hanc conati sunt laxitatum patroni ab imminente sibi condemnatione subducere: in quem finem dicunt in famoso Specimine, dictam doctrinam passim extare in libris precipui nominis Theologorum. Notet hic Lector quod loco apud illos sint recentiores isti Theologi, qui Propositionem hanc scandalosam & in praxi perniciosa in libris tradiderunt; ut nimis eos non vereantur compellare Theologos precipui nominis. Hinc collige 1. quod sententia quæ passim extat in libris Theologorum quos laxitatum patroni vocant precipui nominis, eo ipso tempore quo passim ab illis Theologis & ab aliis docebatur; id est, ante condemnationem, fuisse ad minus scandalosam & in praxi perniciosa: nam ut sæpe dictum, quia ante condemnationem talis erat, idcirco condemnata fuit. 2. Collige doctrinam quæ laxitatum patronorum iudicio habet probabilitatem eminentem (talem siquidem agnoscere debent in Propositione quam passim extare dicunt in libris precipui nominis Theologorum) eo ipso tempore quo talem probabilitatem habet, posse esse scandalosam & in praxi perniciosa. Quid ad hæc illi qui etiamnum hodiè probabilitatem veluti morum regulam statuere non verentur? Quid ille qui in Thesibus defensis 12. Julii anno 1683, dicit: *Contra veram germanamque ac practicam probabilitatem nihil solidi ex Scripturis, nihil ex Decretis Alexandri VII. & Innocentii XI. nihil ex Patribus, aut antiquis Scholasticis adfertur?* Expectamus, prout dictum Conclusio 5. definitionem veræ, germanæ ac practicæ probabilitatis: & interea quero an veram suam germanamque ac practicam probabilitatem non fateatur competitissima Propositioni 18. quæ in famoso Specimine in defensionem 65. Propositionum edito passim extare in